

Elintarvikelain 64 §:n mukaisen kiireellisen toimien vahvistaminen elintarvikelain 56 §:n mukaisesta määräyksestä, Makujen Grilli, Sipoon Grilli, Sipoo

Ympäristöterveysjaosto 11.06.2026 § 66
118/11.05.01.02/2026

Valmistelu ja lisätiedot
vt. kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Sonja Kolehmainen
puh. 040 1681032, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Elintarvikelain mukaisen uusintatarkastuksen yhteydessä 3.6.2026 havaittiin vakavia puutteita, jotka aiheutti vaaraa ihmisen terveydelle. Kohde on puistossa toimiva myyntivaunu, jonka toimintatyyppi on grilli- tai pikaruokatoiminta.

Tarkastuksella 3.6.2026 havaittiin, että toimipaikassa oli aloitettu pehmytjäätelön valmistus kotikäyttöön tarkoitetulla jäätelökoneella, joka oli sijoitettu vaunun ulkopuolelle pöydälle. Valmistukseen käytettiin maitoa ja vaniljaa.

Toimija kertoi puhdistaneensa laitteen kaatamalla lämmintä vettä sen sisään ja painamalla puhdistusnappia. Laitetta ei ole avattu sisäosien puhdistusta varten.

Avausruuvit olivat tahmeat eikä niitä saatu tarkastuksella auki. Jäätelösuutin ja maidon annosteluaukko olivat puhdistamatta edellisen käytön jäljiltä ja ne olivat silmin nähden likaiset. Toimija kertoi käyttäneensä laitetta edellisen kerran samana aamuna eikä ollut puhdistanut laitetta sen jälkeen.

Valvoja selvitti laitteen käyttöohjeita tarkastuksen yhteydessä. Laitteen myyjän tietojen mukaan jäätelö pysyy käyttökelpoisena laitteessa noin 1 tunnin ajan, ja tämän jälkeen jäätelökone sisäosineen olisi pestävä. Puhdistus tulee tehdä jokaisen käyttökerran jälkeen huolellisesti kuumalla vedellä ja pesuaineella ja tietyt osat koneesta on irroitettava puhdistusta varten.

Tarkastuksen yhteydessä annettiin toimijalle kirjallisesti kiireellinen määräys: Jäätelökone on poistettava käytöstä.

Jäätelökone ei sovellu toimijan käyttötarkoitukseen. Myyntivaunussa ei ole riittävää pesumahdollisuutta koneelle, koska vaunussa on ainoastaan kantovedellinen käsienpesupiste. Huonosti puhdistettu jäätelökone aiheuttaa vakavan terveysvaaran ihmisille, koska maitotuotteet ovat erinomainen kasvualusta bakteereille.

Toimija kertoi, että ei ollut tiennyt, että laite on tarkoitettu kotikäyttöön eikä tiennyt, ettei laite ole soveltuva hänen toimintaansa. Toimija poisti laitteen käytöstä määräyksen antamisen jälkeen.

Yleisessä elintarvikeasetuksen (EY) 178/2002 14 artiklan mukaan markkinoille ei saa saattaa elintarvikkeita, jotka eivät ole turvallisia. Elintarviketta ei pidetä turvallisena, jos se on terveydelle vaarallinen.

Elintarvikehygieniasetuksen (EY) 852/2004 liite II luku II kohta 2 mukaan työvälineiden ja laitteiden puhdistamiseen, desinfiointiin ja säilyttämiseen on oltava tarvittaessa asianmukaiset tilat.

Elintarvikelain 6 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava toiminnassaan siitä, että elintarvikkeet ovat kemiallisilta, fysikaalisilta, mikrobiologisilta ja terveydellisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne ovat ihmisravinnoksi soveltuvia eivätkä aiheuta vaaraa ihmisen terveydelle. Toimijan on huolehdittava myös siitä, että elintarvikkeet tai niistä annettavat tiedot eivät johda kuluttajaa harhaan.

Elintarvikelain 64 §:n mukaan kiireellisissä tapauksissa elintarvikevalvontatehtäviä suorittava kunnan viranhaltija, jolle ei ole siirretty toimivaltaa hallinnollisten pakkokeinojen käyttöön tämän lain 32 §:n 3 momentin mukaisesti, on oikeutettu ryhtymään 55, 56 ja 58 §:ssä tarkoitettuihin hallinnollisiin pakkokeinoihin. Viranhaltijan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä saatettava kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen käsiteltäväksi. Kiireellinen tapaus katsotaan olevan tilanteissa, joissa EY:n yleisen elintarvikeasetuksen (178/2002) mukainen elintarviketurvallisuus (14 artikla) tai kuluttajien etujen suojelu (8 artikla) on vaarassa.

Elintarvikelain 56 §:n mukaan valvontaviranomainen voi kieltää elintarvikkeen valmistuksen ja tarjoilun, jos elintarvikehuoneisto tai siellä harjoitettava elintarviketoiminta on sellaista, että se aiheuttaa tai sen voidaan perustellusta syystä epäillä aiheuttavan vakavaa varaa ihmisen terveydelle.”

Kuuleminen

Toimijaa ei kuultu kiireellisestä määräyksestä hallintolain 34 §:n kohdan 4 mukaisesti.

Sovelletut oikeusohjeet

Yleinen elintarvikeasetus (EY) N:o 178/2002, 14 artikla
Elintarvikehygieniasetus (EY) N:o 852/2004, liite II luku II kohta 1
Elintarvikelaki 297/2021 muutoksineen 1, 6, 55, 64, 78 §
Hallintolaki 434/2003 34 §

Liitteet

- Porvoon ympäristöterveydenhuollon vt. kaupungineläinlääkärihygieenikon tekemä elintarvikelain 64§:n mukainen kiireellinen määräys, Sipoon Grilli, Sipoo 3.6.2026
- TarkastuskertomusOiva_Sipoon-Grilli 3.6.2026 _tapahumatunnus 2065104

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää vahvistaa vt. kaupungineläinlääkäri-
hygieenikon 3.6.2026 antaman kiireellisen jäätelökoneen
käyttökiellon sekä oikaisee samalla virheellisen lakiviittauksen.
Jäätelökoneen käyttökiellon perusteena on elintarvikelain (297/2021)
56 §.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.
